

ZIEMIA LUBELSKA

PISMO CODZIENNE.

Redakcja i Administracja (Gubernatorska Nr 5. — Strykowski
przebieg 35 52. — Adres telegraficzny „Ziemia — Lublin“.

CENA PRZEKAZANIA:

W Lublinie 60 kopećki; półrocznik 1,40
hal. Kwartał 40 kopećki; półrocznik 80 kopećki;
miesięcznik 16 kopećki; ogłoszenia miesięcznie
1,50, kwartalnie 3,20, półrocznie 5,00, rocznie
9,00. W innych miejscach: miesięcznie 2,50 hal.
kwartał 7,50 hal. półrocznik 12,00 hal. rocznie 20,00 hal.

CENA BEKONKURSI:

Ofertę proszę, dla tego wysłać kartkę pocztową
Przed składaniem i kw., wartość listów i kw.
90 kopećki, do teletypu 70 hal. Reklamy 100
kop. w tygodniu str. 40 hal. W domowych
wysłać 10 k. W salale redakcyjnym 4 k., hal.
wskazki: do 100 na prom. 2 k., w rubelach 1 k.

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska“ gotowa kosztuje 6 halorzy
Popołudniowa 6 halorzy.

WYKONAWCOWIE: WISNIEWSKI I INNI

WERSZO-
WZĘDZY... „OAZA“ KINO (gm. hotelu DZ 8 Detektywny dramat
TEATR Europejski.) w 4-ch częściach.
W zponach diabła i inne.

TELEGRAMY.

Wokół wojny morskiej.

Niemcy a Stany Zjednoczone.

KOLONJA. 32 (tel. wł.) „Pół-urzędowa „Kölnische Zeitung“, omawiając sprawę bezwzględnej walki łodziami podwodnymi, między innymi pisze:

Jeśli Ameryka chce rzeczywiście zostać wierną drogą postępowania, wytkniętą przez nią w natychmiast, z nami poprzednio wymienianych, to musi uznać słuszność zajętego przez nas stanowiska. Bez względu na to, jak ciężyło na naszych wrogów burząca również ideały Stanów Zjednoczonych zmusiła nas do schwycenia się środków, którymi oddawna mieliśmy całkowicie przygotowany, a od użycia, którego wstrzymywaliśmy nas jedynie wzgląd na interesy Stanów Zjednoczonych.

Jeżeliby jednak Stany Zjednoczone — wbrew naszemu oczekiwaniu — i one zechciały zająć w tej sprawie stanowisko ani na jotę nie zmieni to naszego postępowania. Nasz miecz jest dostatecznie wyostrzony na wypadek zjawienia się nowych wrogów.

Państwa neutralne mają sposobność okazania swego właściwego oblicza. Dla kogo hasła ludzkości i wolności nie są tylko pustymi frazesami, ten musi być po naszej stronie. Kto zaś stanie po stronie przemocy, niechaj się nie dziwi, iż uderzy weń nasz miecz.

Państwa neutralne nie będą protestowały.

GENEWA. 32 (tel. wł.) Z Paryża donoszą: W tutejszych kręgach zbliżonych do ministerjum marynarki panuje przekonanie, iż żadne z państw neutralnych nie wniosie o energicznego protestu przeciwko niemieckiej walce podmorskiej.

Konferencja koalicyjna.

GENEWA. 32. (tel. wł.) W Paryżu ma się w przyszłym tygodniu odbyć konferencja koalicyjna w sprawie walki morskiej.

Transporty żywności do Anglii i Francji wstrzymane.

KOPENHAGA. 32 (B K.) Wszystkie wielkie morskie transporty żywności dla Anglii i Francji zostały całkowicie, na czas niewiadomy wstrzymane.

Wszystkie przedsiębiorstwa żeglugi wstrzymały całkowicie wysyłanie okrętów na morze północne.

W państwach neutralnych

STOCKHOLM 32 (BK.) Szwecja powitała notę niemiecką spokojnie. Uważa ją za naturalną konsekwencję odrzucenia przez koalicję propozycji pokojowych mocarstw centralnych.

HAGA 32 (BK.) Prasa tutejsza stwierdza, iż nowy stan rzeczy na morzach wytwarza groźne niebezpieczeństwo dla państw północnych i wyraża nadzieję, iż zapowiedzi noty niemieckiej nie będą bezwzględnie realizowane.

AMSTERDAM, 32 (BK.) Prasa tutejsza wskazuje na zagrożenie przez notę niemiecką interesów holenderskich i wyraża obawę, iż Anglia będzie zmuszała okręty holenderskie do podróży po wodach objętych przez blokadę niemiecką.

W Anglii.

ROTTERDAM. 32. (tel. wł.) Z Anglii donoszą: W angielskich kręgach, zajmujących się żegluga niemiecką, nota wywołała wielki niepokój.

Prasa angielska pisze, iż Anglia była przygotowana na to wystąpienie Niemiec i odpowie na nie właściwą przeciw akcją.

We Francji.

PARYŻ, 32 (BK.) W Senacie Estouvenelle zaiste pelował rząd w sprawie walki z łodziami podwodnymi. Minister marynarki w odpowiedzi swej stwierdził, iż walka ta jest ze strony niemieckiej dalszym gwałceniem ustaw międzynarodowych, co Francja musi z męstwem zwalczać.

Włochy, a wojna podmorska.

GENEWA. 32 (tel. wł.) Z Rzymu donoszą: W całym Włoszech zapowiedź bezwzględnej walki łodziami podwodnymi wywołała wielkie zanie-

pokojenie. Przerwanie dowozu węgla do Włoch byłoby dla nich katastrofą.
RZYM 32 (tel. wł.) Włoskie ministerjum marynarki ma zażądać od floty angielskiej i francuskiej wydanej pomocy przeciwko atakom podwodnej floty Austro Węgier.

Japonja uzbraja swoje okręty handlowe.

ZURYCH 32 (tel. wł.) Prasa francuska donosi, iż Japonja postanowiła swoje okręty handlowe plynące na wody europejskie uzbrajać ze względu na niebezpieczeństwo grożące im ze strony niemieckich łodzi podwodnych.

Komunikat niemiecki

BERLIN. 32 (BK.) Komunikat urzędowy niemiecki pod datą 12.

Zachodnia widownia wojny.

Między Armentieres i Arras zostały rozbite liczne ataki nieprzyjacielskich oddziałów wywiadu dowozów. Po obu stronach Ancre i Somme panuje silny ogień artylerji i żywa działalność naszych wywiadowców. Pod Guildecourt Anglicy wdarli się na szerokości frontu jednej kompanji na nasze stanowiska, które odzyskałszy o przeciw ataku. W rękach naszych pozostała pewna ilość jeńców.

W walkach powietrznych nieprzyjaciel stracił 7 samolotów.

Na froncie wschodnim i macedońskim nie było ważniejszych wydarzeń.

Dokoła nowej ofensywy koalicji.

LONDYN, 32 (tel. wł.) Korespondent „Timesa“ wysłany do armji francuskiej donosi: Dotąd co do wszystkich wielkich ofensyw na froncie zachodnim Niemcy dokładnie na przód wiedzieli, gdzie i kiedy nastąpi atak, nie dając się opisać wielkie przygotowania, potrzebne do większego marszu, Niemcy zawsze wcześniej zauważali. Ocenie jednak stosunki na froncie francuskim są takie, że francuska naczelną komenda będzie mogła przejść do ataku, kiedy i gdzie będzie uważała za stosowne, nie zdradziwszy się więcej przed nieprzyjacielem, co z przygotowania artyleryjskiego przed rozpoczęciem ataku było możliwe. Także tego można będzie obecnie uniknąć.

Rok 1917 — rokiem pokoju.

STOCKHOLM 32 (tel. wł.) W „Ruskich Wiedomostkach“ umieszczono ciekawy artykuł wstępny, w którym utrzymują, że rok 1917, będzie z pewnością rokiem pokoju. W ekonomicznych i po-

litycznych kręgach rosyjskich panuje zgodne przekonanie, iż żadne z państw europejskich życzyć sobie nie będzie dalszego jeszcze przedłużania wojny, która dla całej Europy oznacza niemałą klęskę pod względem gospodarczym. Z powodów ekonomicznych wojnę tę w gruncie rzeczy zapoczątkowano, powody natury gospodarczej przyczynią się też do jej ostatecznego zlikwidowania.

Konferencja pokojowa na 1 go marca.

HAGA 32 (tel. wł.) W tutejszych kręgach, zbliżonych do poselstwa Stanów Zjednoczonych, mówią, iż Wilson ma wkrótce zwrócić się do państw wojujących z propozycją zawieszenia na 1 marca do Kopenhagi zjazdu przedstawicieli państw wojujących i Ameryki dla omówienia sprawy ewentualnego wszczęcia rokowań pokojowych.

Zamach na Lloyd George'a.

AMSTERDAM, 23 (tel. wł.) Z Londynu donoszą: „Daily Mail“ zamieszcza wiadomość, że we wtorek aresztowano 4 osoby, 3 sufrażystki i jednego mężczyznę, fanatyka religijnego, pod zarzutem uplanowania zamachu na Lloyd George'a.

AMSTERDAM. 32 (tel. wł.) „Daily Mail“ donosi, że wczoraj aresztowano 4 osoby (3 studentki i 1 mężczyzna) pod zarzutem planowania zamachu „Daily Sketch“ donosi, że aresztowanie tych osób nastąpiło pod zarzutem, iż postawiły one przy pomocy trucizny usunąć Lloyd George'a. Wstępne śledztwo potrwa kilka dni i dostarczy, jak się zdaje, niesłychanie interesującego materiału.

ROTTERDAM, 32 (tel. wł.) Z Londynu donoszą: Nazwiska osób obwinionych o sprzysiężenie na życie Lloyd George'a są następujące: Alice Wheeldon, siostra jej Harriet, zamężna jej córka Mason i mąż jej Alfred Mason. Aresztowani nie przyznają się do winy. Władze zachowują w tej sprawie ścisłe milczenie.

G. K. R. o strajku nauczycieli ludowych.

Społeczeństwo nasze zawsze wysoko oceniło doniosłość sprawy nauczania szerokich warstw ludowych i wielkie znaczenie pracy nauczycieli, posiadających rzetelne powołanie do swego zawodu i będących istotnie sławcami zdrowych złareń, na polu szkolnictwa narodowego. Ilekroć tylko w naszych dziejach porozbiorowych nadarzała się możliwość organizowania własnego szkolnictwa — umie-

liśmy przedewszystkiem dzięki gorliwej i ofiarnej pracy nauczycielstwa, zwalczając napotykaną trudność i rozniecać ogniska, z których na kraj promieniowała oświata.

W chwili obecnej na barki nauczycielstwa ludowego spada zadanie wielkiej wagi. Oto przystępujemy do odbudowy własnego państwa—jego zaś przyszłość zależy przedewszystkiem od należytego nauczania i wychowywania młodzieży, tej, według słów Staszica „każdego narodu drogą, narodu naszego jedynej nadziei”.

Świetne tradycje szkolnictwa naszego powinny być rękomią, że w pomyślnych warunkach, przy własnym byciu państwowym, szkolnictwo ludowe wzniesie się rychło na wysokość swych zadań i godnie odzwierciedli pragnieniom społeczeństwa. Uwaga ogółu zwraca się przedewszystkiem ku tym, od których w tej sprawie tak niezmiernie wiele—bodaj wszystko—zależy: ku nauczycielstwu szkół ludowych. Społeczeństwo chce wierzyć, że nauczycielstwo wywiąże się ze swych wielkich obowiązków z pożytkiem dla sprawy narodowej—to też wiadomość o bezrobociu, do którego przystąpiło paruset nauczycieli ludowych, wywołała wrażenie wysoce niekorzystne. Ujemny sąd o postępowaniu strejkujących nauczycieli potęgować musiała okoliczność, że ze źródeł oficjalnych wiedzieli oni—jak i my zresztą—bośmy wielu o tem poinformowali, że sprawa podwyższenia ich pensji została już zdecydowana pomyślnie, że zatem urządzenie bezrobocia w celu przyspieszenia formalności, nie ma sensu.

To też wnioskując z całą życzliwością i zdając sobie sprawę z nad wyraz ciężkiego położenia materialnego, w jakim, niestety, nauczycielom naszym pracować wypada, musimy jednakże postępowanie strejkujących uważać w danych warunkach za niedopuszczalną desertję z posturunku. Okoliczność, o których nadmieniliśmy powyżej, nigdy nie zdolała usprawiedliwić tak nieopatrznego kroku. Społeczeństwo nasze niewątpliwie gotowe będzie z całą życzliwością popierać wszelkie słuszne dążenia nauczycielstwa ludowego, zmierzające do osiągnięcia odpowiednich warunków, nigdy jednak popierać nie może wystąpienia, którego forma stoi w jaskrawej sprzeczności z wymaganiami, jakie przedstawicielom zawodu nauczycielskiego stawiać należy, i zawsze potępi czyni, przynoszące w ostatecznym wyniku szkodę—i nauczycielstwa i drogiej nam wszystkim sprawie nauczania.

Lublin, 2 lutego 1917 r.

Przyrędam S. K. R

Podwyższenie płacy nauczycieli ludowych.

Ostatni „Dziennik rozporządzeń C. i K. Zarządu Wojskowego” z dn. 30.1 b. r. zamieszcza rozporządzenie w sprawie podwyższenia płacy pobieranych przez nauczycieli ludowych.

Artykuł I § 20 tego rozporządzenia brzmi, jak następuje:

A. Siły nauczycielskie, które dotychczas zajmowały w Polsce posady nauczycielskie, otrzymują:

- a) tytułem płacy zasadniczej wszystkie dotychczasowe pobory lub — jeżeli pozostawały dotychczas na innej posadzie nauczycielskiej — według uznania komendanta obwodu wszystkie pobory, które pobierały dotychczas na swojej poprzedniej posadzie służbowej, albo które pobierał ich poprzednik na nowej posadzie;
- b) tytułem dodatku drożyznia

nego 25% pobieranej w gotówce płacy zasadniczej;

c) mieszkanie w naturze, względnie dodatek na mieszkanie (relutum), wynoszący 20% pobieranej w gotówce płacy zasadniczej.

Jeżeli zaznaczone pod a) i b) pobory nie osiągną razem umieszczonego poniżej wymiaru minimalnego, muszą być do tego wymiaru uzupełnione, a mianowicie:

- w mieście Lublinie do 1600 kor.
- w miastach: Chełm i Dąbrowa górnicza do 1500 „
- w miastach: Kielce, Piotrków, Radom i Zamość, jakoteż w miejscowościach położonych w obwodzie Dąbrowa górnicza: Golonóg, Józefów, Niemca, Niwka, Strzemiszycze wielkie, Zabkowie, Zagórze i Żarki do 1400 „
- we wszystkich innych miastach obwodowych, jakoteż we wszystkich miejscowościach położonych w obwodach Chełm, Hrubieszów i Tomaszów do 1300 „
- we wszystkich innych miejscowościach do 1200 „

Pobory wypłaca się w walucie koronowej, a przeliczenie waluty rubelowej odbywa się wedle kursu: 1 rubel = 2 korony 75 halerczy.

B.

Nowo zamianowane siły nauczycielskie otrzymują:

- a) stosownie do swego uzdolnienia płacę w rocznej kwocie od 700 do 900 kor.
- b) dodatek drożyzniany wynoszący rocznie:
  - w mieście Lublinie: 700 „
  - w miastach: Chełm i Dąbrowa górnicza 600 „
  - w miastach: Kielce, Piotrków, Radom i Zamość, jakoteż w miejscowościach położonych w obwodzie Dąbrowa górnicza: Golonóg, Józefów, Niemca, Niwka, Strzemiszycze wielkie, Zabkowie, Zagórze i Żarki 500 „
  - we wszystkich innych miastach obwodowych, jakoteż we wszystkich miejscowościach obwodów: Chełm, Hrubieszów i Tomaszów 400 „
  - we wszystkich innych miejscowościach 300 „
- c) mieszkanie w naturze, względnie dodatek na mieszkanie (relutum), wynoszący 20% wypłacanych w gotówce, a zaznaczonych pod a) poborów.

C.

Kierujące siły nauczycielskie w szkołach o kilku siłach nauczycielskich lub w szkołach więcej klasowych otrzymują renumerację w rocznej kwocie 100 koron za każdą klasę etatową.

Artykuł II.

To rozporządzenie stosuje się do wszystkich poborów płatnych od dnia 1 go września 1916 r.

Rozporządzenie powyższe przyznaje nauczycielstwu ustawową podwyżkę w wysokości 300—400 koron rocznie, albowiem gdy poprzednio 1) ogólna całoroczna pensja nauczycielska (bez kwoty na mieszkanie, usługę, materiały piśmiennicze itp. wynosiła od 900 kor. do 1200 kor., —obecnie wynosi ona od 1200 do 1600 k.

Niemniej poważne znaczenie dla nauczycieli ma i artykuł II, na mocy którego podwyżka płacy liczy się od dnia 1 go września 1916 r.; w ten sposób w lutym nauczyciele, zmianowani na posadę od wakacji, otrzymują zasiłek za ubiegłe 5 miesięcy w wysokości od 125 kor. do 166 k. 65 hal., który to zasiłek de facto stanął się jakby jednorazową zapomogą

1) Patrz „Szkoła Polska” nr. 4 artykuł „O materialn. położ. naucz. ludow.”

wojenną, zwłaszcza gdy będzie wypłacony jednocześnie z bieżącą pensją.

Należy również podkreślić, że w nowym rozporządzeniu uwzględniono różnicę kosztów utrzymania na wsi i w mieście i zastosowano podwyższoną normę poborów dla miast.

Chcąc sobie wyrobić dokładniejszą pojęcie o wysokości płac nauczycielskich, pożytecznym będzie zestawienie obecnej skali poborów naszych nauczycieli ze skalą, obowiązującą w Galicji na mocy ustawy sejmowej z dn. 12 czerwca 1914 r.

W myśl tej ustawy, należy rozróżniać pobory nauczycieli etatowych, stałych i nauczycieli prowizorycznych, tymczasowych.

Stalą posadę w Galicji uzyskuje nauczyciel po ukończeniu seminarjum nauczycielskiego, odbyciu praktyki i zdaniu kwalifikowanego egzaminu nauczycielskiego, przyczem na otrzymanie posady we Lwowie lub Krakowie trzeba mieć 15—20 lat poprzedniej służby.

W celu objęcia posady prowizorycznej nauczyciel musi co najmniej ukończyć seminarjum nauczycielskie i zdać maturę seminaryjną.

Roczne pobory nauczycieli etatowych, stałych przedstawiają się w ten sposób: nauczyciele we Lwowie i Krakowie otrzymują od 2100 do 2300 kor., w miastach średniej wielkości od 1800 — 2100 kor., w miasteczkach i wsiach 1300 — 1700 kor.

Na mieszkanie etatowi nauczyciele otrzymują we Lwowie i Krakowie 600—800 kor., w innych miastach—250—600 kor., na wsiach 100—400 kor.

Stalym nauczycielom przysługuje prawo do pobierania emerytury, która osiąga pełnej wysokości poborów nauczycieli po upływie 35 lat służby, licząc od chwili prowizorycznego mianowania. Częściową wypłatę emerytury uzyskuje się już po 10 latach służby.

Nauczyciele prowizoryczni we Lwowie i Krakowie pobierają 1100—1300—1500 kor., zależnie od kwalifikacji, w miastach średniej wielkości 1000—1200—1300 kor., w miasteczkach i wsiach 900—1100—1200 kor.

Na mieszkanie ci nauczyciele otrzymują we Lwowie i Krakowie 20% swych poborów, w innych miejscowościach 10%.

Istnieje jeszcze w Galicji pewna niewielka ilość nauczycieli bez kwalifikacji, którzy wszakże muszą mieć ukończone co najmniej gimnazjum (szkołę wyższą) i posiadać egzamin freblowski. Pensja tej kategorii nauczycieli wynosi 600 kor.

Z porównania wysokości płac nauczycieli galicyjskich i naszych wynika, że naszym nauczycielom rozporządzenie z d. 30.1 b. r. przyznało pensje w wysokości poborów Galicyjskich nauczycieli prowizorycznych. Pochodzi to, prawdopodobnie, stąd, że mamy razbyć małą ilość nauczycieli, których kwalifikacje faktycznie odpowiadałyby warunkom, niezbędnym do objęcia posad nauczycielskich stałych, etatowych, lepiej płatnych.

Czy normę wynagrodzenia, przyznaną obecnie naszym nauczycielom, można uważać za wystarczającą? Odpowiedź, na to pytanie ze względu na drożyznę wojenną, należy dać przeczącą, gdyż zaznaczona powyżej podwyżka pensji oraz jednorazowy zasiłek nie dochodzą naszym zdaniem, do tej zasadniczej normy, która powinna być ustawowo przyznana wykwalifikowanym siłom nauczycielskim i przytem w takiej wysokości, by im umożliwiała odpowiednią egzystencję. Jest to wszakże akcja, obliczona na dalszą metę i nie dająca się w jednej chwili skutecznie. Należy więc obmyśleć środki natychmiastowe, któreby skutecznie pozwoliły nauczycielowi przetrwać krytyczny

okres wojenny. W tym względzie Rady szkolne miejscowe mogą działać bardzo dużo, dostarczając nauczycielom w naturze produkty spożywcze, oraz opał i światło. Czy nie byłoby możliwem postawienie sprawy aprowizacji nauczycieli na zebraniach gminnych?

Wszak gminy obecnie nie płacą podatku państwowego, więc chwilowo, na czas wojny, mogłyby w formie nadzwyczajnego wyjątku uchwalić dodatek aprowizacyjny i wyznaczyć go już te w naturze, już te w gotówce, zależnie od warunków miejscowych.

Gdyby się tylko koło tej sprawy należało zakrzętać, nie ulega wątpliwości, że znaczna ilość gmin lub też poszczególne włości na swych zebraniach gromadzkich przyjęłyby przychylnie powyższy projekt. W ten sposób materialna sytuacja nauczycieli straciłaby w dużym stopniu swą ostrość i zagrożenie, dla sprawy szkolnictwa naszego w obecnym momencie nader niepożądane.

Że taka aprowizacja jest możliwa, wskazuje praktyka kilku gmin z powiatu Lubelskiego, które już od pewnego czasu dostarczają bezpłatnie nauczycielom pomieszczeń produktów, i w ten sposób wytwarzają sytuację pomyślną dla spraw oświatowych swych gmin. Nauczycielstwo pracuje tam z zadowoleniem i ze zwojoną energią, niema tam żadnych tarć, ani rozgoryczenia i niezdecyśnienia, które są bardzo niebezpieczne i pociągają łatwo niebezpieczne skutki.

Szczególnie zaś w tych miejscowościach, gdzie się daje odczuć większe zniszczenie wojenne, taka opieka i akcja ratunkowa Rad Szkolnych i gmin jest nieodwołalną koniecznością. Akcja ta wchodzi również w zakres działalności Ratunkowych Komitetów gminnych i powiatowych i ze względu na dobre szkolnictwo i przyszłość kraju powinna być energicznie podjęta i wszechstronnie poparta.

K. Juszezakewski.

wiceprezes I-go Oddziału Stow. Naucz. Polskiego w Lublinie.

Nowy rozkład jazdy pociągów na stacji Lublin.

Przychodzą do Lublina.	Odchodzą z Lublina.
Z Łukowa. 2 . 20 . popoł.	Do Łukowa. 4 g. — m. pop.
Z Chełma 12 g. 40 m. w p. 9 . 48 . wiecz. 4 g. 50 m. rano	Do Chełma 10 g. 55 m. rano 3 g. 22 m. popoł. 11 . 20 . w nocy 1 . 38 . w nocy
Z Rozwadowa 6 . 49 . wiecz.	Do Rozwadowa 6 g. 40 m. rano.
Z Kowla. 10 g. 40 m. rano	Do Kowla
Z Dębina. 3 g. 7 m. pop. 9 . — . wiecz. 1 . 21 . w nocy	Do Dębina. 5 g. 05 m. rano 6 g. 17 m. rano. 1 . 17 . pop. 10 . 13 . wiecz.

Czas odnowić prenumeratę na miesiąc LUTY.